

Προβλέψεις για την οικονομική δραστηριότητα τομέων της κυπριακής οικονομίας

Νικολέττα Πασιουρτίδου, Χρίστος Παπαμιχαήλ, Χαράλαμπος Καραγιαννάκης

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στόχος του άρθρου είναι η εφαρμογή δυναμικών μοντέλων μίας εξίσωσης, σε συνδυασμό με πληροφορίες από μια εκτεταμένη βάση δεδομένων, για την κατασκευή βραχυπρόθεσμων προβλέψεων του ρυθμού μεταβολής της οικονομικής δραστηριότητας σε τομείς της κυπριακής οικονομίας. Συγκεκριμένα, κατασκευάζονται προβλέψεις για τον ρυθμό μεταβολής της ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας (σε σταθερές τιμές) των τομέων και των εισαγωγικών δασμών και ΦΠΑ, δηλαδή για όλες τις συνιστώσες του ΑΕΠ, από την πλευρά της προσφοράς, όπως παρουσιάζονται στους τριμηνιαίους εθνικούς λογαριασμούς. Η πληροφόρηση που περιέχεται στον μεγάλο αριθμό δεικτών που χρησιμοποιούνται, συνοψίζεται με τη χρήση οικονομετρικών τεχνικών όπως οι κοινοί παράγοντες και οι συνδυασμοί προβλέψεων.

Οι προβλέψεις για τον ρυθμό μεταβολής του ΑΕΠ και των συνιστωσών του υπολογίζονται χρησιμοποιώντας δύο εναλλακτικές προσεγγίσεις: (α) την άμεση πρόβλεψη του ρυθμού μεταβολής του ΑΕΠ και (β) την έμμεση πρόβλεψη του ρυθμού μεταβολής του ΑΕΠ. Στην προσέγγιση της άμεσης πρόβλεψης, εκτιμώνται μοντέλα για τον ρυθμό μεταβολής του ΑΕΠ, χωρίς οποιουσδήποτε περιορισμούς, τα οποία χρησιμοποιούνται για να υπολογιστούν προβλέψεις για τον ρυθμό μεταβολής του ΑΕΠ. Για τις συνιστώσες του ΑΕΠ, εκτιμώνται μοντέλα υπό περιορισμούς βάσει των οποίων υπολογίζονται προβλέψεις για τις συνιστώσες οι οποίες αθροίζουν στις προβλέψεις του ρυθμού μεταβολής του ΑΕΠ που υπολογίστηκαν άμεσα από τα μοντέλα. Στην προσέγγιση της έμμεσης πρόβλεψης, εκτιμώνται μοντέλα για τις συνιστώσες του ΑΕΠ χωρίς οποιουσδήποτε περιορισμούς για να υπολογιστούν προβλέψεις για τον ρυθμό μεταβολής των συνιστωσών. Στη συνέχεια, οι προβλέψεις για το ΑΕΠ υπολογίζονται αθροίζοντας τις προβλέψεις των συνιστωσών που λήφθηκαν από τα μοντέλα χωρίς περιορισμούς. Η ακρίβεια των προβλέψεων που υπολογίζονται από τις δύο προσεγγίσεις αξιολογείται σε σχέση με προβλέψεις από απλοϊκά μοντέλα.

Τα αποτελέσματα δείχνουν ότι και στις δύο προσεγγίσεις, η χρήση μακροοικονομικών και χρηματοοικονομικών μεταβλητών βελτιώνει την ακρίβεια των προβλέψεων για τις περισσότερες συνιστώσες καθώς και για το ΑΕΠ. Οι προβλέψεις για τον ρυθμό μεταβολής του ΑΕΠ που υπολογίζονται με την άμεση προσέγγιση συνδέονται με μικρότερο σφάλμα συγκριτικά με τις αντίστοιχες προβλέψεις που υπολογίζονται μέσω της έμμεσης προσέγγισης. Και οι δύο προσεγγίσεις έχουν ως αποτέλεσμα ακριβέστερες προβλέψεις για τον ρυθμό ανάπτυξης στους τομείς της μεταποίησης, των κατασκευών, του εμπορίου και των χρηματοπιστωτικών δραστηριοτήτων καθώς και για τους δασμούς. Στον τομέα των επαγγελματικών υπηρεσιών οι βελτιώσεις στην ακρίβεια των προβλέψεων είναι οριακές και στις δύο προσεγγίσεις. Στους τομείς της γεωργίας και της δημόσιας διοίκησης, εκπαίδευσης και υγείας, ούτε η άμεση ούτε η έμμεση προσέγγιση οδηγούν σε σημαντικές μειώσεις του σφάλματος των προβλέψεων. Τα οφέλη σε όρους μειωμένου σφάλματος πρόβλεψης, είναι ελαφρώς μικρότερα στην περίπτωση των τομεακών προβλέψεων που υπολογίζονται με την άμεση προσέγγιση (δηλ. κάτω από περιορισμούς στα μοντέλα των συνιστωσών) συγκριτικά με τις τομεακές προβλέψεις που εκτιμώνται με την έμμεση προσέγγιση (δηλ. χωρίς περιορισμούς στα μοντέλα των συνιστωσών), όμως με την άμεση προσέγγιση τα οφέλη καλύπτουν περισσότερους τομείς και ορίζοντες πρόβλεψης.